

REPUBLIKA HRVATSKA

Ministarstvo financija

Državna Riznica

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

BR. 22, Prosinac 2017.

SADRŽAJ

1. AKTIVNOSTI U RAZDOBLJU SRPANJ - PROSINAC 2017.	5
1.1. Regulativa (propisi, upute, smjernice, odluke)	5
1.2. Aktualnosti	5
1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola	7
1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru	8
1.4.1. Izobrazba za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor	8
1.4.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru	8
1.5. Unutarna revizija u sustavu EU fondova	10
1.6. Međunarodna suradnja i aktivnosti	11
1.6.1. Projekti	11
1.6.2. Konferencije, seminari, sastanci	12
2. JESTE LI ZNALI?	15
3. NAJAVLJUJEMO	16
4. ZAVRŠNE NAPOMENE	17

Poštovani čitatelji,

Vlada Republike Hrvatske usvojila je 8. lipnja 2017. Uredbu o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva finančija (Narodne novine 54/2017) u kojoj je predložen novi organizacijski preustroj. Vezano uz navedeno, nove organizacijske promjene nisu zaobišle niti Središnju harmonizacijsku jedinicu.

Novom Uredbom Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i finansijske kontrole mijenja naziv u Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te svojim ustrojem dolazi pod nadležnost Državne riznice Ministarstva finančija. Osim promjene u nazivu, Središnja harmonizacijska jedinica sastoji se od sljedećih službi:

1. Služba za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola
2. Služba za koordinaciju razvoja unutarnje revizije
3. Služba za organizaciju izobrazbe

Osim usvajanja nove Uredbe, u Središnjoj harmonizacijskoj jedinici došlo je i do kadrovskih promjena. Službu za koordinaciju razvoja unutarnje revizije vodit će, u razdoblju dok je gđa Nikolina Bibić na porodiljnom dopustu, gđa Roberta Dorani, Službu za organizaciju izobrazbe vodit će gđa Evelin Vitezić Petris, dok će Službu za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola voditi gosp. Davor Kozina.

Također, značajna kadrovska promjena u Središnjoj harmonizacijskoj jedinici je prelazak gđe Danijele Stepić na mjesto načelnice Sektora za pripremu proračuna Ministarstva finančija odnosno preuzimanje dužnosti načelnika Središnje harmonizacijske jedinice od strane mr. sc. Nike Raiča.

Ovim putem, koristimo priliku da zahvalimo gđi Danijeli Stepić na dosadašnjoj suradnji te poželimo puno uspjeha na novoj dužnosti.

NAČELNIK SEKTORA

mr. sc. Niko Raič

Autori:

Jasna Turković
Davor Kozina
Roberta Dorani
Evelin Vitezić Petris
Mladenka Planinić
Ljerka Crnković
Ljubica Butković
Karmen Butorac
Mirna Jurčić
Željka Hofer
Jadranka Miri - Pasanec

Korektor:

Jadranka Miri - Pasanec

Grafičko oblikovanje:

MEDIA STUDIO j.d.o.o.
Milana Rustanbega 16
51 000 Rijeka

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**Državna riznica
Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola**

Veslačka 4
10 000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903
e-mail: shj@mfin.hr
<http://www.mfin.hr/hr/pifc>

1. AKTIVNOSTI U RAZDOBLJU SRPANJ - PROSINAC 2017.

1.1. Regulativa (propisi, upute, smjernice, odluke)

Pravilnik o priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija

U siječnju 2014. stupila je na snagu Direktiva 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“). Sve države članice Europske unije imale su rok od dvije godine za prenošenje obveza u svoj nacionalni sustav, a koje proizlaze iz izmijenjene Direktive. U cilju usklađivanja s Direktivom, na 17. sjednici Hrvatskog sabora, dana 10. srpnja 2015., donesen je novi Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (NN 82/15).

Gore navedeni Zakon propisuje i predviđa veću transparentnost na tržištu profesionalnih usluga i evaluaciju profesija u svrhu olakšavanja pristupa pojedinim profesijama, a u cilju povećanja konkurentnosti i mobilnosti stručnjaka na području unutarnjeg tržišta Europske unije.

U svrhu provedbe Zakona, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava izradilo je Akcijski plan u području reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2016. do 2018. Svrha donošenja Akcijskog plana bila je pokrenuti pozitivne promjene u pristupu i obavljanju reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj. Promjene su usmjerene k olakšanom pristupu i obavljanju profesija kako bi nositelji stručnih kvalifikacija imali veće mogućnosti zapošljavanja na europskom unutarnjem tržištu, uz uvjet održavanja kvalitete u pružanju usluga radi zaštite krajnjih primatelja usluga.

Nakon provedene evaluacije uvjeta za pristup i obavljanje profesija ovlaštenoga revizora i ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor utvrđena je potreba za izmjenom i dopunom postojećih te izradom novih propisa kojima će se definirati jasni uvjeti za pristup profesijama u području revizije.

U tom smislu pripremljen je nacrt Pravilnika o uvjetima i načinu priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija za unutarnje revizore u javnom sektoru kojim će se propisati uvjeti i način priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija za unutarnje revizore u javnom sektoru u skladu s odredbama propisa kojima se uređuje priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

1.2. Aktualnosti

Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2016.

Ministarstvo financija je u rujnu 2017. izradilo Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2016.

Stanje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2016. analizirano je temeljem 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2016. koje su ministarstva, županije, gradovi i općine dostavili Ministarstvu financija. Za potrebe izrade Objedinjenog godišnjeg izvješća analizirane su i aktivnosti unutarnje revizije tijekom 2016. te informacije o slabostima sustava unutarnjih kontrola utvrđene kroz obavljene revizije od strane Državnog ureda za reviziju, sadržane u Izvješću o radu Državnog ureda za reviziju za 2016., a koje se odnose na finansijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna za 2015.

Slabosti utvrđene samoprocjenom kao i prethodne godine najvećim dijelom se odnose na nedostatne kontrole namjenskog korištenja donacija, pomoći i subvencija, neprovođenje ili djelomično provođenje stručnog vrednovanja i ocjene investicijskih projekata, a posebno je istaknut problem nepoduzimanja mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti.

Unutarnja revizija uspostavljena u ministarstvima i drugim korisnicima državnog proračuna razine razdjela, županijama i gradovima, svoje je aktivnosti tijekom 2016. najviše usmjerila u područja i procese vezane za fiskalnu odgovornost, osobito uz procese izvršavanja proračuna i računovodstva (77% unutarnjih revizija obavljeno je u područjima iz fiskalne odgovornosti).

Provedbom revizijskih preporuka unaprjeđeni su sustavi unutarnjih kontrola, a zahvaljujući aktivnoj ulozi rukovodstva u njihovoj primjeni ostvareni su i mjerljivi finansijski učinci po raznim osnovama, primjerice, u području sređivanja računovodstvenih evidencijskih, povećanja naplate prihoda, smanjenja rashoda, povrata sredstava u proračun, dodatno refundiranih sredstava iz Fonda solidarnosti EU te povećanja udjela u vlasništvu trgovačkog društva.

Ukupno iskazana vrijednost finansijskih učinaka provedenih preporuka unutarnje revizije u 2016. iznosi 218.182.420,96 kn i višestruko je veća u odnosu na iznos finansijskih učinaka iskazanih u 2015. koji je iznosio 51.495.769,20 kn.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 26. listopada 2017. prihvatile Objedinjeno godišnje izješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i donijela Zaključak u kojem su sadržane mjere koje je potrebno poduzeti u cilju dalnjeg jačanja i razvoja sustava unutarnjih kontrola, a koje uključuju:

1. Ministarstvo financija da zaključno do 31. prosinca 2017. pripremi izmjene i dopune podzakonske regulative iz područja proračunskog računovodstva i izvještavanja kako slijedi:
  - Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (NN 124/14, 115/15 i 87/16) izmijeniti i dopuniti na način da se propiše obveza izdvojenog praćenja podataka o sudskim sporovima u okviru računskog plana i analitičkih evidencijskih
  - Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (NN 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17) izmijeniti i dopuniti na način da se propiše obveza izdvojenog praćenja podataka o sudskim sporovima u posebnoj tablici kao dijela Bilješki uz finansijske izvještaje s obveznim podacima o:
    - popisu sporova u tijeku
    - sažetom opisu prirode spora
    - procjeni finansijskog učinka koji može proizaći iz sudskog sporova
    - spora kao obveza ili imovina
    - procijenjenom vremenu odljeva ili priljeva sredstava
  - Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (NN 24/13) izmijeniti i dopuniti na način da se propiše obveza da se polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju proračuna sastavljaju i prema izvorima financiranja
2. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture da zaključno do 31. prosinca 2017. u suradnji sa županijama potpiše sporazum kojim će se urediti nadležnosti između Ministarstva i županija u vezi obračuna i naplate naknade za upotrebu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici jahti i brodica, za koje razrez i obračun radi Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, a mjere za naplatu prihoda poduzimaju županije.

3. Ministarstvo poljoprivrede da zaključno do 31. prosinca 2017. propiše rok u kojem su jedinice lokalne samouprave u obvezi podnijeti godišnji izvještaj za 2017. Ministarstvu poljoprivrede o utrošku namjenskih prihoda po osnovi:
- lovozakupnine
  - prihoda od koncesija na pravo na lov
  - prihoda od zakupa i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države
  - prihoda od prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko
4. Unutarnja revizija u korisnicima proračuna na državnoj i lokalnoj razini koji imaju uvjetno mišljenje Državnog ureda za reviziju izraženo u 2016., a koje se odnosi na finansijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna za 2015., imaju povećanje dospjelih potraživanja i/ili obveza u 2016. u odnosu na 2015., da u okviru godišnjih planova unutarnje revizije za 2018. procijeni rizike u području upravljanja prihodima i obvezama, te sukladno tome provede revizije funkcionalnosti sustava unutarnjih kontrola u navedenim područjima.

Ministarstvo financija izvijestit će Vladi Republike Hrvatske o provedbi aktivnosti iz predmetnog Zaključka prilikom podnošenja Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2017.

Zaključak Vlade Republike Hrvatske i Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2016. objavljeni su na internetskim stranicama Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/izvjesuvanje-1-2-1>.

1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

U Državnoj školi za javnu upravu u razdoblju srpanj - prosinac 2017. održane su sljedeće radionice iz područja sustava unutarnjih kontrola:

Rb.	Naziv modula/radionice	Termin održavanja	Broj polaznika
1.	Upravljačka odgovornost - sustav unutarnjih kontrola za rukovoditelje	6. srpnja 2017.	20
2.	Lokalna riznica u funkciji finansijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru	1. rujna 2017.	16
3.	Sustav unutarnjih kontrola za lokalnu razinu (Modul 1- ciljano stanje, Modul 2- praktična primjena)	12. listopada 2017. 13. listopada 2017.	11
4.	Upravljačko i troškovno računovodstvo za državnu razinu	20. listopada 2017.	20
5.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna, za lokalnu razinu	9. studenoga 2017.	22
Ukupno:		6 termina	89

Radionice su održane u skladu s dinamikom predviđenom Katalogom izobrazbe za 2017.

Novi Katalog izobrazbe za 2018. bit će objavljen u veljači 2018. na:
<http://www.mfin.hr/hr/kontinuirana-izobrazba>.

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

Programsko vijeće za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru

Sukladno odredbama članka 7. stavka 5. Poslovnika o radu programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru, 1. i 2. kolovoza 2017. održana je druga sjednica Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru.

Na sjednici Programskog vijeća raspravljalo se između ostalog i o Nacrtu Odluke o imenovanju osoba za provedbu teoretskog dijela izobrazbe prema Programu izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor te je prihvaćena nadopuna da treneri za provedbu teoretskog dijela izobrazbe trebaju posjedovati i važeću dozvolu za provođenje izobrazbe državnih službenika koju izdaje središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose. U skladu s tim, treneri koji će u budućnosti biti imenovani za provedbu teoretskog dijela izobrazbe, morat će posjedovati i navedenu dozvolu.

1.4.1. Izobrazba za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Izobrazba za stjecanje stručnog ovlaštenja ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru

29. ciklus izobrazbe za zvanje ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor održao se u razdoblju od 11. rujna do 10. studenoga 2017. Izobrazbu je pohađala 21 osoba.

Održani ispiti

U drugoj polovici 2017. Središnja harmonizacijska jedinica organizirala je i provela usmeni ispit za polaznike Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor:

- 3. srpnja 2017. (5 polaznika)
- 29. studenoga 2017. (3 polaznika)

Nakon položenog usmenog ispita, 8 kandidata steklo je stručno ovlaštenje za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru.

1.4.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru

Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru

Radionice

U svrhu kontinuiranog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru u razdoblju od srpnja do prosinca 2017. održane su sljedeće radionice:

Rb.	Naziv Modula/Radionice	Termin održavanja	Broj polaznika
1.	Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije (primjena ključnih faza, poteškoće, iskustva, naučene lekcije) – institucije u zdravstvu	4. srpnja 2017.	10
2.	Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije (primjena ključnih faza, poteškoće, iskustva, naučene lekcije) – trgovačka društva	4. srpnja 2017.	9
3.	Obavljanje pojedinačne unutarnje revizije (primjena ključnih faza, poteškoće, iskustva, naučene lekcije) – gradovi	5. srpnja 2017.	24
4.	Praktična primjena međunarodnih standarda za profesionalno obavljanje unutarnje revizije	12. rujna 2017. 19. listopada 2017.	127
5.	Pripreme za izradu i postupak izrade Strateškog i Godišnjeg plana unutarnje revizije	11. listopada 2017. 13. listopada 2017.	95
6.	Novosti koje donosi zakon o javnoj nabavi-TDU i JLP(R)S	3. studenoga 2017. 19. prosinca 2017.	91
7.	Knjigovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijski izvještaji u funkciji unutarnje revizije – JLP(R)S i TDU	10. studenoga 2017. 17. studenoga 2017.	62
Ukupno:		11 termina	418

Osim radionica, koje su planirane i održane u skladu s Katalogom izobrazbe za 2017., u organizaciji Državne škole za javnu upravu, 16. studenoga 2017. u dvorani Ministarstva financija, održana je i radionica „Standardi financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge“. Na navedenoj radionici sudjelovalo je 23 polaznika.

Naputak o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Sukladno Naputku o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor (dalje u tekstu: Naputak) (Narodne novine, br. 24/16), Središnja harmonizacijska jedinica uputila je aktivnim ovlaštenim unutarnjim revizorima za javni sektor poziv za dostavu Izvješća o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 2017.

Podsjećamo kako su ovim Naputkom napravljene promjene u bodovanju pojedinih oblika stručnog usavršavanja, s ciljem da se potakne uključivanje ovlaštenih unutarnjih revizora u obavljanje poslova mentorstva u sklopu Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, pisanje tekstova za bilten te sudjelovanje u pripremi i izvođenju radionica.

Također, podsjećamo kako je u slučaju neostvarivanja minimalnog broja bodova za stalno stručno usavršavanje, potrebno napisati kratko obrazloženje (predviđeni prostor u elektroničkom obrascu).

Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 2017. trebalo je dostaviti do 15. siječnja 2018., putem elektroničkog obrasca dostupnog na:
<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/223129/lang-hr>.

1.5. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

Horizontalna revizija funkcionalnosti sustava upravljanja nepravilnostima za Europske strukturne i investicijske (ESI) fondove

Temeljem naloga ministra financija, u razdoblju od ožujka do prosinca 2017., provedena je horizontalna revizija funkcionalnosti sustava upravljanja nepravilnostima za ESI fondove. Cilj ove revizije bio je procjena funkcionalnosti sustava upravljanja nepravilnostima, prvenstveno njegovih organizacijskih preduvjeta i davanje preporuka za daljnja poboljšanja vezana za otkrivanje, postupanje i izvješćivanje o nepravilnostima.

Republika Hrvatska ima na raspolaganju 10,7 milijardi eura u okviru ESI fondova u programskom razdoblju 2014. - 2020. te se institucijama koje koriste ova sredstva otvara mogućnost realizacije velikog broja projekata značajne vrijednosti uz koje se veže provođenje složenih procesa nabave, ugovaranja, pravdanja nastalih troškova, kao i veliki broj sudionika uključenih u provedbu istih.

Za neke od institucija provedba projekata može značiti da se prvi puta susreću sa složenijim procedurama, što sve u konačnici povećava rizik pojave nepravilnosti.

U cilju zaštite finansijskih interesa Republike Hrvatske i Europske Unije jedan od značajnih faktora je i funkcionalan sustav upravljanja nepravilnostima. Navedeno podrazumijeva da sustav upravljanja nepravilnostima može i preventivno djelovati, pravovremeno otkriti nepravilnosti i poduzeti potrebne radnje nakon što su nepravilnosti otkrivene.

Važnost dobrog funkcioniranja ovog sustava ogleda se i u činjenici da će se iznosi utvrđenih nepravilnosti koje naknadno otkriju službe Europske komisije morati vratiti iz nacionalnih sredstava. Stoga je iznimno važno da se potencijalne nepravilnosti otkriju na vrijeme od strane nacionalnih nadležnih tijela te da se postupi u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske.

S obzirom da su i završeni projekti iz pretpristupnih programa (IPA I, IPA II, IPA III i IPA IV) podložni provjerama od strane Europske komisije u razdoblju od 7 godina nakon završetka projekata, odnosno u razdoblju od 3 godine nakon zatvaranja programa, rizik mogućih dodatnih nepravilnosti i za pretpristupne programe još uvijek je prisutan, budući da se naknadne kontrole mogu provoditi do 2021., ovisno o datumu završetka projekta, odnosno zatvaranja programa.

Uvažavajući činjenicu da se razmjerno većem iznosu raspoloživih sredstava u novom finansijskom razdoblju 2014. - 2020., povećava i vjerojatnost pojave nepravilnosti, potrebno je kontinuirano unapređivati sustav upravljanja nepravilnostima.

Učinkovit sustav upravljanja nepravilnostima za ESI fondove, treba biti u funkciji upravljanja potencijalnim nepravilnostima, odnosno smanjenja pojave nepravilnosti u novim projektima.

Stoga je važno kroz sustav upravljanja nepravilnostima prikupljati i analizirati informacije o uzrocima nepravilnosti te utvrditi i procijeniti rizike njihove pojave. Takve informacije („naučene lekcije“) mogu biti koristan izvor za institucije u sustavu koje upravljaju i ili koriste sredstva EU fondova (Upravljačka i Posrednička tijela) prilikom izrade/dorade metodoloških uputa i dokumenata kako bi se osiguralo izbjegavanje ponavljanja nepravilnosti.

U provođenju horizontalne revizije bili su uključeni unutarnji revizori iz Ministarstva financija, unutar kojeg djeluje Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevara, zatim unutarnji revizori iz ministarstava koja imaju ulogu Upravljačkih tijela u ESI fondovima (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava) te unutarnji revizori iz institucija koje imaju ulogu Posredničkih tijela razine 2 unutar kojih se provode projekti značajnih finansijskih vrijednosti (Ministarstvo mra, prometa i infrastrukture, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost i Hrvatske vode) te unutarnji revizori iz institucije koja ima ulogu Posredničkog tijela razine 1 (Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske).

Uključivanje navedenih institucija omogućilo je sagledavanje funkcionalnosti sustava upravljanja nepravilnostima s više razina (razine središnje koordinacije, razine upravljačkih tijela i razine posredničkih tijela) te cijeloviti pristup za davanje preporuka za daljnja unapređenja. Za potrebe analize i testiranja u ovoj reviziji promatran je sustav upravljanja nepravilnostima za Operativni program Konkurentnost i kohezija i Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali za programsko razdoblje 2014.-2020. te za Operativni program Promet i Operativni program Razvoj ljudskih potencijala za programsko razdoblje 2007.-2013.

Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija izradila je Objedinjeno revizijsko izvješće za navedenu reviziju na osnovu sažetaka konačnih revizijskih nalaza iz institucija uključenih u ovu reviziju te provedenih dodatnih analiza od strane zaposlenika Središnje harmonizacijske jedinice, temeljem kojih su utvrđeni nalazi i preporuke horizontalnog karaktera. Objedinjeno revizijsko izvješće bit će dostavljeno ministru financija te čelnicima institucija uključenim u ovu horizontalnu reviziju.

1.6. Međunarodna suradnja i aktivnosti

1.6.1. Projekt „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“

Središnja harmonizacijska jedinica u suradnji s kolegama iz Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske i Ministarstva financija Republike Latvije provodi projekt „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“ financiran iz programa Transition Facility u vrijednosti 550.000,00 EUR. Projekt je započeo s provedbom 6. veljače 2017. i trajat će 13 mjeseci.

Svrha projekta je daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola kroz unapređenje metodologije rada, s posebnim naglaskom na praktičnu primjenu u javnom sektoru te promicanje dobre prakse.

Ključne aktivnosti na Projektu su izrada prvog Priručnika o sustavu unutarnjih kontrola za trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te izrada ažuriranog Priručnika o sustavu unutarnjih kontrola za korisnike proračuna.

U proteklom razdoblju održani su okrugli stolovi na kojima su predstavljeni elementi novih Priručnika te iskustva Latvije i Nizozemske u razvoju sustava unutarnjih kontrola. S tim u vezi 24. i 25. kolovoza održan je okrugli stol za predstavnike državne i lokalne razine (39 sudionika) na temu izrade Priručnika o sustavu unutarnjih kontrola za korisnike proračuna, a 19. rujna na temu izrade novog Priručnika o sustavu unutarnjih kontrola za trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (29 sudionika).

Priručnici o sustavu unutarnjih kontrola će se grafički urediti i tiskati zajedno s novim Priručnikom za unutarnje revizore. Također će se organizirati i radionice i konferencije o čemu više piše u poglavljiju 4. Najavljujemo.

U razdoblju od 4. do 8. prosinca 2017., organiziran je studijski posjet Latviji za deset hrvatskih predstavnika iz ministarstava, županija i trgovackih društava. Na studijskom putovanju polaznici su upoznati s iskustvima Latvije vezano uz sustave unutarnjih kontrola i unutarnje revizije, razvoj proračunskog sustava, nadzor nad trgovackim društvima u vlasništvu države, funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola na primjeru dva trgovacka društva te uz način rada Državnog ureda za reviziju Republike Latvije.

1.6.2. Konferencije, seminari, sastanci

Međunarodni okrugli stol u Haagu, Nizozemska

Od 5. do 7. studenoga 2017., u organizaciji Nacionalne akademije za finansije i ekonomiju Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske, organiziran je u Haagu okrugli stol za predstavnike Ministarstava financija iz deset država članica Constituence, među kojima su bili i predstavnici Republike Hrvatske.

Tema okruglog stola bila je uloga Ministarstva financija kao predvodnika u jačanju finansijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola te se razgovaralo o slijedećim temama:

- uloga Ministarstva financija u integraciji razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru s reformama u proračunskom sustavu i reformama javne uprave,
- sastanci, okrugli stolovi i jačanje svijesti u vezi sustava unutarnjih kontrola u organizaciji Ministarstva financija,
- izvještavanje Vlade o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru kroz izvješća Ministarstva financija, Državne revizije, proračunskog nadzora,
- uloga i učinci rada Vijeća za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru,
- organizacija izobrazbe u području javnih financija i sustava unutarnjih kontrola,
- aktivnosti koje poduzima Ministarstvo financija na unaprjeđenju unutarnje revizije kao alata za poboljšanje sustava unutarnjih kontrola,
- održavanje sastanaka s predstvincima ustrojstvenih jedinica za financije iz resornih ministarstava,
- područje finansijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola kao tema sastanaka Državne riznice s resornim ministarstvima,
- organizacijska uspostava i nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice,
- koordinacija razvoja finansijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola unutar Ministarstva financija.

Na skupu su prezentirane dosadašnje prakse u području razvoja javnih financija i sustava unutarnjih kontrola u Nizozemskoj, novim zemljama članicama EU (Rumunjska, Hrvatska) te zemljama potencijalnim kandidatkinjama za ulazak u EU.

Sudjelovanje na radionici Zajednice prakse obrazovanja u javnom sektoru, Austrija

U razdoblju od 11. do 13. prosinca 2017. održana je prva radionica Zajednice prakse obrazovanja u javnom sektoru vezano za uvođenje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i pokretanje programa edukacije za ciljane grupe u javnom sektoru. Radionica se održala u Beču u organizaciji Svjetske banke te Vlada Republike Austrije i Švicarske.

Na radionici su sudjelovali predstavnici ministarstava financija, akademske zajednice i profesionalnih računovodstvenih organizacija iz trinaest zemalja s ciljem pružanja podrške razvijanju kvalitetnih programa izobrazbe iz područja računovodstva i finansijskog izvještavanja u javnom sektoru, te se raspravljalo o sljedećim temama:

- uvođenje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor temeljenih na primjeni „obračunskog načela“ te izrada okvira izobrazbe (kurikuluma) za ciljane grupe u javnom sektoru (računovođe, unutarnje i vanjske revizore te rukovoditelji u javnom sektoru) buduće korisnike tih standarda,
- koristi koje donosi jačanje obrazovanja iz računovodstva u javnom sektoru i razvijena računovodstvena profesija,
- razumijevanje primjene Međunarodnih standarda obrazovanja na obrazovanje iz područja računovodstva u javnom sektoru,
- postojeći okvir iz računovodstva u javnom sektoru i primjeri obrazovnih modela za računovodstvo u javnom sektoru te razmjena dobrih praksi zemalja sudionica,
- utvrđivanje minimalnog okvira kompetentnosti za profesionalce iz računovodstva u javnom sektoru.

Sudionici su između ostalog upoznati s rezultatima analize programa EU - REPARIS i programa STAREP koji su provedeni u dvanaest zemalja sudionica radionice, a fokus kojih je bio obrazovanje iz područja računovodstva u javnom sektoru.

Radionica „Finansijska izvješća: kako poboljšati pokrivenost i sveobuhvatnost?“, Ljubljana

Od 18. do 20. prosinca 2017. u organizaciji Centra izvrsnosti za financije (Center of Excellence in Finance-CEF) u Ljubljani, organizirana je radionica „Finansijska izvješća: kako poboljšati pokrivenost i sveobuhvatnost?“, na kojoj je sudjelovala djelatnica iz Središnje harmonizacijske jedinice.

Radionica se održala u suradnji s Međunarodnim monetarnim fondom i Sveučilištem za primijenjenu znanost iz Zuricha.

Na radionici, putem prezentacija prikazan je obuhvat i pouzdanost finansijskog izvješćivanja, primjenjivosti Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRSJS/IPSAS). Raspravljalo se o povezanosti finansijskog izvješćivanja i fiskalne statistike, razmatrala bolja pokrivenost izvještajnog sustava, praktični izazovi oko rješavanja pitanja opsega i korisnosti finansijskih izvješća.

Kako bi se osigurala kvaliteta finansijskih izvješća, ključno je jačanje finansijskog računovodstva i izvješćivanja. To uključuje, između ostalog, uvođenje i primjenu računovodstvenih standarda za javni sektor i odabira računovodstvenih politika, cijelovitu evidenciju imovine i obveza države, te konsolidacijske procese. Navedeno razmatramo i povezujemo s pratećim reformama, kao što je prijelaz na obračunsko načelo, prihvatanje međunarodnih standarda za javni sektor, statističku metodologiju izvješćivanja i poboljšanje razumijevanja fiskalnih rizika.

Na radionici su prisustvovali unutarnji revizori te djelatnici financija i računovodstva iz Albanije, Kosova, Bugarske, Makedonije, Crne Gore, Turske i Hrvatske.

Suradnja u okviru PEM PAL-a

Zajednica prakse za unutarnju reviziju (IACoP) PEM PAL-a organizirala je svoju plenarnu sjednicu, sastanak Radne skupine za unutarnju reviziju u praksi te sastanak Izvršnog odbora u razdoblju od 24. do 27. listopada u Taškentu u Uzbekistanu.

Na plenarnom sastanku prezentirani su napredak provedbe strateškog plana IACoP-a kao i napredak u reformama unutarnje revizije u zemljama članicama IACoP-a u zadnjih 10 godina njihova članstva. Ujedno su prezentirani priručnici koji su do sada nastali provođenjem aktivnosti IACoP-a (6 priručnika), dosadašnji rezultati rada Radne skupine za reviziju u praksi i Radne skupine za unutarnje kontrole, raspravljalo se o prednostima centralizirane i decentralizirane Središnje harmonizacijske jedinice te je predstavljen e-sustav kontinuirane izobrazbe za unutarnje revizore. Na plenarnom sastanku je zemlja domaćin upoznala sudionike o najnovijim reformama u zemlji na području PIFC-a.

Radna skupina za unutarnju reviziju u praksi je na studijama slučaja raspravljala o ciljevima i opsegu revizije (standardi 2210 i 2220) te o raspoređivanju resursa za reviziju (standard 2230). Održane su i panel rasprave o ključnim elementima revizijskog plana i programa. Izvršni odbor je izradio plan budućih aktivnosti.

Treba napomenuti da su uz planirane aktivnosti PEM PAL-a, a na zahtjev Vlade Uzbekistana, organizirana dodatna događanja, paralelno uz navedene sastanke IACoP-a, namijenjena akademskoj zajednici, Vladinim dužnosnicima iz Državnog odvjetništva, Revizorskoj komori, Odboru za sprječavanje korupcije te Ministarstvu finansija.

Sudionici sastanaka su dobili uvid u reforme u području PIFC-a drugih zemalja i novosti na tom području koje mogu iskoristiti u svom radu ovisno o stupnju reformi (razvoja okvira unutarnjih kontrola i unutarnje revizije) u njihovim zemljama, pomogli zemljji domaćinu pri pripremi njihove zakonske regulative te stekli dodatno razumijevanje revizijskog procesa na temelju dobre prakse.

Idući sastanak održat će se u ožujku 2018. u Briselu u Belgiji.

Svi materijali sa sastanaka održanih u Taškentu mogu se pronaći na linku:
<https://www.pempal.org/hr/events/pempal>.

Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru „Upravljanje rizicima u javnom sektoru i uloga unutarnje revizije“

Središnja harmonizacijska jedinica tradicionalno je organizirala Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru. Trinaesti po redu seminar održan je pod nazivom „Upravljanje rizicima u javnom sektoru i uloga unutarnje revizije“. Istom je prisustvovalo 218 sudionika.

Ove godine su stručnjaci iz javnog sektora prenijeli iskustva i istaknuli koji doprinos funkcija unutarnje revizije ostvaruje svojim djelovanjem u instituciji kroz upravljanje rizicima.

U uvodnom dijelu je predstavljen novi Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske kojim se uspostavlja integrirani sustav planiranja razvoja koji obuhvaća strateško planiranje i realizaciju programa, aktivnosti i projekata čime se stvara temelj za učinkovito, djelotvorno, odgovorno i održivo upravljanje razvojem Republike Hrvatske. Nastavno na Zakon, prezentirana je tema strateško planiranje i provedba u Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta. Središnja harmonizacijska jedinica je iznijela nove smjernice za upravljanje rizicima u javnom sektoru kojima se proširuje opseg primjene i na trgovačka društva i druge pravne osobe obveznike podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Svoja iskustva o načinu upravljanja rizicima prezentirali su i stručnjaci iz trgovačkog društva Odašiljači i veze d.o.o. te sa lokalne razine voditelj jedinice unutarnju reviju Grada Opatije. Ispred Državnog ureda za reviziju prikazani su uočeni rizici u poslovanju institucija javnog sektora, dok je predstavnik Ekonomskog fakulteta u Zagrebu predstavio ulogu unutarnje revizije u procesu upravljanja rizicima.

U svečanom dijelu seminara, 26 unutarnjih revizora primilo je stručno ovlaštenje za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru.

Materijali održanih prezentacija dostupni su na:
<http://www.mfin.hr/hr/shj-novosti-1-2>.

Obilježena deseta godišnjica osnivanja hrvatskog instituta internih revizora (HIIR)

Ovogodišnji božićni domjenak HIIR-a bio je i prilika da se, uz sudjelovanje sedamdesetak članova i gostiju iz suradnih institucija (Državni ured za reviziju, Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga, Hrvatska narodna banka, Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija, Zagrebačka burza), obilježi i deseta godišnjica osnivanja Instituta.

Iako su rođendanske svjećice ugašene još prošle godine, ovogodišnjim domjenkom obljetnica je i formalno obilježena, a zaslužnim organizacijama i pojedincima uručene su i prigodne zahvale i priznanja.

Zahvale su uručene organizacijama koje su aktivno podržale rad HIIR-a kroz svih deset godina djelovanja, a priznanja su uručena pojedincima - osnivačima i još uvijek aktivnim članovima HIIR-a.

Uz uvodno obraćanje predsjednice HIIR-a, gđe Jasne Turković, na razvoj interne revizije u Hrvatskoj sve okupljene podsjetio je prof. Lajoš Žager, a gosp. Stanko Tokić dao je kraći pregled rada i razvoja HIIR-a kroz njegovih deset godina.

Domjenak je bio i prilika za neformalno druženje internih revizora, a dobrom raspoloženju pridonio je prigodan glazbeni program.

2. JESTE LI ZNALI?

Objavljen je Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.

U Narodnim novinama br. 123/17 objavljen je Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske. Ovim Zakonom se nastoji urediti sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske i upravljanje javnim politikama odnosno priprema, provedba, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja za oblikovanje i provedbu javnih politika koje sukladno svojim nadležnostima izrađuju, donose i provode javna tijela.

Neke od značajnih novina koje se ovim Zakonom po prvi puta uvode u sustav strateškog planiranja Republike Hrvatske su:

- izrada Nacionalne razvojne strategije za razdoblje od 10 godina,
- uspostava informacijskog sustava za strateško planiranje s elementima proračuna te
- načela na kojima počiva sustav strateškog planiranja i upravljanjem razvojem.

Zakon propisuje izradu Nacionalne razvojne strategije koja sadrži dugoročnu viziju razvoja Republike Hrvatske te definira razvojne smjerove i strateške ciljeve koji se dalje detaljnije razrađuju u nacionalnim planovima te planovima razvoja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Isto tako se propisuju postupci njene izrade i definiraju odgovorna tijela za njezinu izradu, praćenje i izvještavanje.

Zakon prepoznaje i slabosti vezane za proces praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja, pa stoga kao novinu uvodi i informatičko-komunikacijsku platformu kojom će se poboljšati kvaliteta praćenja, a time i procesi izrade, izvješćivanja i vrednovanja o uspjehu provedbe svakog pojedinog dokumenta.

Zakon definira i institucionalni okvir sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem u Republici Hrvatskoj. Institucionalni okvir čine: Sabor, Vlada, središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske, Koordinacijsko tijelo, koordinatori za strateško planiranje središnjih tijela državne uprave, regionalni i lokalni koordinatori, te druga javna tijela koja imaju obvezu i odgovornosti sukladno zakonu.

Svi postojeći akti strateškog planiranja, s rokom provedbe nakon 2020. godine će se trebati uskladiti s Nacionalnom razvojnom strategijom.

Objavljen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna te o načinu povrata u Državni proračun i vođenja evidencija o povratu

U Narodnim novinama br. 126/17 objavljen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna te o načinu povrata u državni proračun i vođenja evidencija o povratu. Neke izmjene i dopune navedene su u nastavku:

- korisnici su, uz obvezne pomoćne evidencije koje se vode u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i računskom planu, dužni voditi i pomoćnu evidenciju ugovora i narudžbenica,
- ako se sredstva isplaćena iz državnog proračuna ne utroše u roku u kojem su trebala biti utrošena i/ili ako se utvrdi da je isplata sredstava iz državnog proračuna izvršena nezakonito i/ili neopravdano, korisnik koji je dao nalog za plaćanje dužan je odmah zatražiti povrat sredstava u državni proračun,
- korisnici su, do 15. ožujka tekuće godine, dužni dostaviti ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela organizacijske klasifikacije godišnji izvještaj o povratima sredstava,
- ministarstva i druga tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije dužna su, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, dostaviti Ministarstvu financija objedinjeni godišnji izvještaj o povratima sredstava.

3. NAJAVLJUJEMO

Pismeni ispit za 29. grupu polaznika

Pismeni ispit za polaznike Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor 29. grupe, održat će se 26. siječnja 2018.

Novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (30. grupa)

Ovisno o iskazanom interesu potencijalnih polaznika organizirat će se novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor. U skladu s dosadašnjim prijavama, održavanje 30. ciklusa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor predviđa se u drugom kvartalu 2018.

Nastavno na gore navedeno, podsjećamo da, temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 78/15), pravo na prijavu za poхаđanje izobrazbe imaju osobe kojima je stjecanje stručnog ovlaštenja, uvjet za obavljanje poslova radnog mjeseta na koje je raspoređena.

Najava konferencija i radionica u sklopu projekta

U okviru Twinning projekta „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“ koji Središnja harmonizacijska jedinica provodi u suradnji s Ministarstvom financija Republike Latvije i Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske, planirano je održavanje više radionica i konferencija tijekom siječnja i veljače 2018.

Radionice su planirane za manji broj predstavnika ustrojstvenih jedinica za financije (od 20 do 30 sudionika po svakoj radionici) i to:

- 16. siječnja 2018. - radionica za predstavnike državne razine,
- 18. siječnja 2018. - radionica za predstavnike lokalne i regionalne razine,
- 6. veljače 2018. - radionica za predstavnike trgovačkih društava, te
- 8. veljače 2018. - radionica za predstavnike Ministarstva državne imovine.

Također, planirano je održavanje tri konferencije (minimalno 80 sudionika po svakoj) namijenjene rukovoditeljima, unutarnjim revizorima i osobama nadležnim za financije i to:

- 14. veljače 2018. - za predstavnike trgovačkih društava i ministarstava koja imaju u nadležnosti trgovačka društva,
- 15. veljače 2018. - za predstavnike državne razine,
- 16. veljače 2018. - za predstavnike lokalne i regionalne razine.

Svrha ovih konferencija je predstavljanje novog Priručnika o sustavu unutarnjih kontrola za trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ažuriranog Priručnika o sustavu unutarnjih kontrola za korisnike proračuna, te razmjena iskustava u području sustava unutarnjih kontrola.

Uputa za obavljanje unutarnje revizije

U tijeku je izrada upute za obavljanje poslova unutarnje revizije, koja će biti dovršena u prvom kvartalu 2018.

4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr.

KLASA: 131-01/16-01/116

URBROJ: 513-05-04-17-5

Zagreb, 29. prosinca 2017.